

Utlåtande Rotel I, Rotel X (Dnr KS 2020/265)

Säkra Fryshusets trygghetsskapande verksamhet i Östberga

Motion av Ulf Walther (S)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarråden Anna König Jerlmyr och Jonas Naddebo anför följande.

Ärendet

Ulf Walther (S) har väckt en motion i kommunfullmäktige där det framkommer att Fryshuset arbetat aktivt i Östberga genom ett Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP) med Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, finansierat av stadens sociala investeringsfond. Enligt motionären har Fryshusets verksamhet i området kompletterat fritidsgårdens verksamhet på ett viktigt sätt och verksamheten har skapat förebilder för unga samt bidragit till trygghet i området. Motionären skriver vidare att stadens samlade satsningar ihop med de boendes engagemang har lyft stadsdelen, men att det är för tidigt att ta bort Fryshusets verksamhet från Östberga då det fortfarande finns problem med att unga rekryteras till kriminalitet. I anslutning till att motionen skrevs, i februari 2020, har namnunderskrifter från 732 boende i Östberga lämnats till stadsdelsnämnden vilka önskade att Fryshuset Östberga skulle få ett förlängt uppdrag. Motionären föreslår därför kommunfullmäktige besluta att uppdra åt kommunstyrelsen att i samråd med Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning säkerställa att Fryshuset får ett förlängt uppdrag i Östberga.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden, utbildningsnämnden, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd och Fryshuset.

Stadsledningskontoret anser att partnerskapet har hanterats enligt de avtal och verksamhetsplaner som funnits.

Socialnämnden påtalar att projektet varit en del av Samverkan Östberga som är en större brottsförebyggande och trygghetsskapande satsning som fortgår.

Utbildningsnämnden påtalar att samarbete och samverkan är viktiga för att påverka trygghet och säkerhet i positiv riktning.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd talar om att partnerskapet avslutades enligt ordinarie planering.

Fryshuset menar att arbetet skett utifrån de lokala och komplexa utmaningarna som finns i området.

Våra synpunkter

Att samverka med civilsamhället inom olika områden är nyttigt och förbättrar Stockholms stads verksamhet. Det är poängen med Idéburna Offentliga Partnerskap (IOP), att skapa långsiktighet i både projekt och finansiering. Därför har staden IOP:er med en mängd olika aktörer från civilsamhället för olika syften. Andra exempel på syften utöver att motverka kriminalitet är kvinnojourer, integrationsprojekt och att motverka stillasittande bland ungdomar.

När Stockholms stad ingår avtal ska avtalen hedras. Därav ska tydliga och uppföljningsbara mål sättas upp, även tydliga start och slut är viktiga komponenter i avtal som rör IOP:er.

Det aktuella avtalet löpte ut och avslutades enligt den tidsram som var överenskommen. Att då kräva att ett avtal ska fortsätta är ett tveksamt sätt att agera på eftersom det dessutom saknas en verksamhet att förlänga avtalet med. Det är värt att understryka det som socialnämnden pekar på i sitt remissvar. Socialnämnden menar att det var tveksamt om målgruppen för projektet nåddes i så stor utsträckning som är önskvärt enligt den utvärdering som är gjord. En mer gedigen utvärdering av projektet förväntas presenteras i samband med tertialrapport 2 2021. Det är inte heller så att aktören själv sökt bidrag eller andra former av ersättning av Stockholms stad för att fortsätta projektet eller för det nya likande projektet som Fryshuset driver i området.

Vidare har den aktuella stadsdelen inlett ett nytt projekt "Lokala samordnare mot rekrytering till kriminalitet" tillsammans med andra stadsdelar i närområdet. Därför ser vi fram emot att följa det fortsatta arbetet som är en viktig del i Trygghetsprogrammets mål om halverad otrygghet och inga särskilt utsatta eller utsatta områden i Stockholms stad år 2025 antagna av kommunfullmäktige.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motionen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådens förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden Karin Wanngård, Jan Valeskog och Emilia Bjuggren (alla S) enligt följande.

Det gläder oss att ansvarigt borgarråd delar vår uppfattning om att civilsamhället är en viktig aktör för att utveckla stadens verksamhet. Däremot har vi inte samma bild av att Fryshuset i det här fallet inte var intresserad av att fortsätta arbeta i Östberga. Vilket också framkommer i deras remissvar där de skriver: *"I enlighet med fasteorin (fasmodellen) och remissbrevet, så är vår bedömning att vårt arbete blev avslutat i förtid"*. Borgarrådet har i detta fall inte lyssnat på Fryshuset eller sett till det finns behov av trygghetsinsatser i Östberga.

Ulf Walthers motion lämnades in till kommunfullmäktige i februari 2020. Att motionen remitterades ut mer än ett år efter inlämnande är anmärkningsvärt och förtjänar revisoreernas uppmärksamhet. Demokratin försämras när de folkvaldas kanaler för att väcka förslag begränsas. Motioner är ett av de viktigaste verktygen kommunfullmäktigeledamöter har för att lyfta synpunkter och väcka förslag. Särskilt för de ledamöter som tillhör oppositionspartier.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 23 juni 2021

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNA KÖNIG JERLMYR

Jonas Naddebo

Hans Altsjö

Reservation anfördes av Peter Wallmark (SD) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Att motionen avslås

Därutöver vill vi anföra följande:

Resultatet av Fryshusets olika verksamheter i staden är svåröverskådliga, trots det så fortsätter styrande politiker att betala ut skattepengar till Fryshusets verksamheter. Att hela tiden betala ut ekonomiskt stöd utan att veta om resurserna får verkningsfulla resultat är inte att ta ansvar för skattebetalarnas gemensamma resurser. Fryshuset bör ta fram mätbara faktabaserade resultat över vad man har åstadkommit med de miljoner i skattemedel man har fått till sina verksamheter hittills innan det kan bli aktuellt med nya utbetalningar.

Särskilt uttalande gjordes av Karin Wanngård, Jan Valeskog och Emilia Bjuggren (alla S) och Torun Boucher och Rashid Mohammed (båda V) med hänvisning till Socialdemokraternas särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Lisa Palm (Fi) med hänvisning till Socialdemokraternas särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Ulf Walther (S) anför i sin motion att kommunfullmäktige ska besluta att uppdra åt kommunstyrelsen att i samråd med Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning säkerställa att Fryshuset får ett förlängt uppdrag i Östberga. Fryshuset har, genom ett Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP) med Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, haft verksamhet i Östberga som, enligt motionären, har kompletterat fritidsgårdens verksamhet. Motionären menar att stadens samlade satsningar ihop med de boendes engagemang har lyft stadsdelen, men att det är för tidigt att ta bort Fryshusets verksamhet från Östberga då det fortfarande finns problem med att unga rekryteras till kriminalitet.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden, utbildningsnämnden, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd och Fryshuset.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 23 april 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Det IOP som staden, genom Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd, ingått med Fryshuset är avslutat sedan våren 2020, i enlighet med ordinarie planering. Tiden för partnerskapet förutbestämde till fyra år, första året finansierades genom de demokrati- och utvecklingsmedel som fanns vid tidpunkten, resterande år genom medel från stadens sociala investeringsfond. En utvärdering av projektet pågår.

Stadsledningskontoret vill understryka att det är en fråga för den enskilda stadsdelsnämnden om verksamheten och samverkan ska prioriteras och att förutsättningar för central finansiering inte finns.

I samband med att projektet avslutades fördes diskussioner om hur samarbetet skulle avslutas på bästa sätt för de personer som ingått i Fryshusets målgrupper. Ambitionen var att Kulturhuset och fritidsgården skulle fortsätta med de grillkvällar som anordnats. Med anledning av restriktioner till följd av covid19-pandemin har mycket planerat arbete fått ställas in och verksamheterna har fått ställa om till andra arbetssätt. Några av medarbetarna i Fryshusets mobila team startade under 2020 en förening för att kunna genomföra aktiviteter riktade till barn och unga i området.

Föreningen har ännu inget bankgirokonto varför de inte kunnat få föreningsbidrag från staden. Så snart de har ett bankgirokonto finns möjlighet för föreningen att söka föreningsbidrag för att på så vis ha bättre möjligheter att anordna aktiviteter för barn och unga i området.

Stadsledningskontorets uppfattning är att en framgångsfaktor i Östberga var att det fanns ett brett samverkansarbete där aktörerna ansvarade för att nå det gemensamma målet att öka trivsel och trygghet, samt den medskapande medborgardialogen som låg till grund för de åtgärder som vidtagits. Ett resultat av detta arbete är Östberga kulturhus som är ett viktigt nav för aktiviteter och samverkan lokalt i området.

För att motverka att unga personer rekryteras till kriminella nätverk har projektet ”Lokala samordnare mot rekrytering till kriminalitet” initierats, finansierat genom stadens sociala investeringsfond. Projektet är ett samarbete mellan stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta-Vantör och Skarpnäck samt lokalpolisområde Globen och syftar till att genom systematiserad samhandling undvika att unga dras in i kriminalitet.

Socialnämnden

Socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 27 april 2021 följande.

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar till kommunstyrelsen avseende motion (S) om att ge Fryshuset Östberga ett förlängt uppdrag.

Särskilt uttalande gjordes av Alexandra Mattsson Åkerström m.fl. (V), Karin Gustafsson m.fl. (S), *bilaga 1*.

Ersättaryttrande gjordes av Anna Rantala Bonnier (Fi), *bilaga 1*.

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 29 mars 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Fryshusets verksamhet i Östberga har varit en del av Samverkan Östberga, som är en större brottsförebyggande och trygghetsskapande satsning som fortgår. Satsningen har inneburit medborgardialoger, ett omfattande samverkansarbete mellan Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning, kulturförvaltningen och ett flertal andra aktörer och ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) mellan stadsdelsnämnden och Fryshuset.

Fryshuset inledde sin verksamhet Mobila teamet i Östberga 2016 i och med projektet Flera vägar in, som löpte från 1 juni 2016 – 31 maj 2020. Första året finansierades verksamheten genom stadens anslag för utvecklings- och demokratiarbete. I maj 2017 ansökte och beviljades Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning medel från sociala investeringsfonden för projektet som därefter under åren 2017-2020 erhållit 2,1 miljoner kronor per år under tre år och medel för motsvarande fem månader 2020. I ansökan beskrevs projektet som uppsökande

verksamhet, drivet av en civil aktör, för unga och unga vuxna i åldern 12-30 år som befinner sig i eller riskerar att hamna i utanförskap. I målgruppen rymdes fyra undergrupper, från tonåringar som saknar fritidsaktiviteter till unga vuxna med kriminell livsstil.

En central del av stadens sociala investeringar är att utvärdera effekten för att kunna avgöra om insatsen kan leda till effektiviseringar för staden som helhet. Ramboll har under 2021 i uppdrag att göra en utvärdering av projektet som beräknas vara klar till tertialrapport 2. I nuläget är det inte klart vilken typ av utvärdering som är möjlig att genomföra för denna satsning. Stadsdelsförvaltningen har haft en löpande uppföljning, som visat att projektet inte i någon högre utsträckning har kunnat nå unga vuxna med kriminell förankring, dvs målgrupp 4 för projektet. Det är främst barn och unga i mellanstadieåldern och tonåren som nås av Fryshusets aktiviteter och insatser. Positivt enligt stadsdelsförvaltningen har varit att Fryshuset inte varit låsta till en specifik målgrupp utan har kunnat arbeta flexibelt och utgöra en kompletterande aktör till stadsdelsförvaltningens övriga verksamheter.

När projektet Flera vägar in avslutades i maj 2020 startades en ny förening *Vi tar plats* upp av de som arbetat med Fryshusets mobila team i Östberga. Föreningen skulle drivas på ideell basis med medel från Stockholms Idrottsförbund och fortsätta en del av arbetet som bedrivits innan och starta ett fotbollslag. Det är oklart vilken verksamhet som bedrivs av föreningen i dagsläget. Fryshuset har utöver projektet Flera vägar in en basketverksamhet i idrottshallen i Östberga som startade innan IOP:t inleddes och som fortfarande pågår ett par dagar i veckan.

Socialnämnden har en samordnande och övergripande roll och ska bidra till utveckling av socialtjänsten i staden och medverka till att invånarna får likvärdiga och lika tillgängliga insatser oavsett var de bor i staden. Som ett led i detta har nämnden i uppdrag att fördela bidrag till ideella föreningar som genom sin verksamhet utgör ett komplement till socialtjänstens insatser. Nämnden har i sin tur delegerat beslut om bidrag till ideella föreningar till sitt organisations- och föreningsutskott, nedan OFU. OFU har normalt fyra sammanträden om året och fattar då beslut om bidrag utifrån förvaltningens utredningar.

Handläggningen av ansökningar om föreningsbidrag styrs av riktlinjer för bidrag till ideella föreningar, som beslutas av socialnämnden. Föreningsbidrag från OFU kan sökas av ideella föreningar i Stockholms stad som arbetar stadsövergripande. För att kunna söka ska föreningens verksamhet vända sig till målgrupper inom socialtjänstens ansvarsområde, det vill säga:

- Personer med behov av stöd och hjälp utifrån sin sociala situation.
- Personer som till följd av varaktiga funktionsnedsättningar möter svårigheter i det dagliga livet eller
- Anhöriga till personer som omfattas av målgrupperna ovan.

Inkomna ansökningar bedöms utifrån fyra huvudsakliga kriterier. Verksamheten ska vara stadsövergripande och öppen, komplettera nämndens egna verksamheter, drivas med god kvalitet och till rimliga kostnader för att bidrag ska kunna beviljas.

Socialnämnden ger föreningsbidrag till Fryshuset i Hammarby sjöstad. Någon ansökan för verksamheterna i Östberga eller för Vi tar plats har inte inkommit till socialförvaltningen.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 22 april 2021 följande.

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Reservation anfördes av Kadir Kasirga m.fl. (S), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av Martin Westmont (SD), *bilaga 1*.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 29 mars 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen välkomnar samarbete och samverkan med olika aktörer, internt såväl som externt, med civilsamhället och ideella organisationer. Förvaltningen delar också bilden att staden, genom ett samlat grepp, kan påverka trygghet och säkerhet i positiv riktning. Fryshusets arbete verkar ha bidragit till ökad trygghet i Östberga och verkar ha haft en positiv inverkan på de boende, vilket också gynnat skolan. Det ligger dock inte inom förvaltningens mandat och kompetens att besluta om Fryshuset ska få ett förlängt uppdrag.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 22 april 2021 följande.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar till kommunstyrelsen på motion från (S) om att ge Fryshuset Östberga ett förlängt uppdrag.

Reservation anfördes av Veronica Palm m.fl. (S) och Lena Rydblom m.fl. (V), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Tobias Karlsson (SD), *bilaga 1*.

Ersätтарыtrande gjordes av Lisa Palm (Fi), *bilaga 1*.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning tjänsteutlåtande daterat den 21 mars 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen bedömer att den tid det tagit för motionen att nå remissinstansen gör att förslagen i motionen är svåra att ta ställning till. Fryshusets mobila team och det IOP som samarbetet vilade på är avslutat sedan 31 maj 2020 och även om medel för verksamheten hade funnits finns det i dagsläget ingen verksamhet kvar att ge ett förlängt uppdrag. En utvärdering av insatsen är upphandlad av stadsledningskontoret men ännu inte avslutad varför det är svårt att uttala sig om effekten av projektet.

Partnerskapet som inleddes 1 juni 2016 skrevs för fyra år. Första året finansierades partnerskapet med de särskilda demokrati- och utvecklingsmedel som förvaltningen hade. Från 2017 finansierades partnerskapet genom medel från social investeringsfond. Partnerskapet skulle avslutas 31 maj 2020 enligt ordinarie planering. Stadsdelsförvaltningen har enligt stadens riktlinjer (antagna i KF 2017-11-27, 171-84/2017) delegation på att inleda och avsluta idéburet offentligt partnerskap. Under våren 2020 fördes diskussioner mellan förvaltningens verksamheter i Östberga och Fryshuset om hur samarbetet skulle avslutas på bästa sätt för de personer som ingått i Fryshusets målgrupper och de aktiviteter som genomförts. Vidare var ambitionen att Kulturhuset och fritidsgården skulle fortsätta med de grillkvällar som anordnats i samverkan. På grund av de restriktioner som följt av pandemin har mycket planerat arbete fått ställas in och verksamheterna har fått ställa om till andra arbetsätt.

Några av medarbetarna i Fryshusets mobila team har under 2020 startat en förening för att kunna genomföra aktiviteter riktade till barn och unga i området. Föreningen har haft en del motgångar rörande sitt bankgiro vilket har gjort att de inte kunnat få föreningsbidrag av stadens olika förvaltningar. Bedömningen är att de kommer att kunna få föreningsbidrag när detta är löst och då har bättre möjligheter att anordna aktiviteter för barn och unga i området.

Förvaltningens uppfattning är att framgångsfaktorerna i Östberga var den politiska enighet som rådde om att satsa i området, att det varit ett brett samverkansarbete i staden och med polisen där varje aktör tog sitt ansvar för det gemensamma målet att öka trivsel och trygghet, samt den medskapande medborgardialogen som låg till grund för de åtgärder som vidtagits. Östberga kulturhus är ett resultat av arbetet och är ett viktigt nav för aktiviteter och samverkan lokalt i området.

Förvaltningen ser allvarigt på att unga personer rekryteras till kriminella nätverk och arbetar för att minska detta. Under perioden 2021-2024 inleds därför ett nytt socialt investeringsfundsprojekt: "Lokala samordnare mot rekrytering till kriminalitet" som Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning och Skarpnäcks stadsdelsförvaltning organiserar i samverkan med lokalpolisområde Globen. I detta projekt systematiseras samhandling för att undvika att unga dras in i kriminalitet och såväl skolor som fältarbetare involveras i projektet. Östbergaskolan och Årstaskolan är några skolor som är prioriterade att medverka i projektet.

Fryshuset

Fryshusets yttrande daterat den 10 mars 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Fryshuset har tagit del av remiss Dnr KS 2020/265. Fryshuset tillstyrker de förslag som lämnats till kommunstyrelsen. Vi vill än dock framföra följande tillägg.

Under 4 år har Fryshuset arbetat i Östberga, genom ett Idéburet offentligt Partnerskap (IOP). Fokus har varit på ett förebyggande arbete genom att skapa trygghetsskapande insatser utifrån områdets lokala komplexa utmaningar. Fryshuset har fungerat som en kompletterande aktör till övriga lokala offentliga verksamheter.

Under våra 4 år i Östberga har vi arbetat utifrån våra olika metoder, som har vuxit fram under 35 års erfarenhet av ungdomsarbete med ett stort fokus på målgruppen, unga i riskzon. Vår erfarenhet är att trygghetsskapande insatser tar tid, att förebyggande arbete är långsiktigt och kräver tålamod och närvaro.

Vi tar avstamp i ”fasmodellen” (tidigare nämnd som Fasteorin) i vårt yttrande då modellen är ett viktigt verktyg för att kunna planera långsiktiga insatser för att stegvis minska brottsligheten och öka tryggheten. Modellen bygger på att ett område kan befinna sig i tre olika faser och att varje fas har olika förutsättningar för både förebyggande och brottsbekämpande arbete. (<https://www.bra.se>).

Fasmodellen är hämtad ur erfarenheter från lokalt polisarbete i Storbritannien. Modellen används till viss del redan i Sverige, enligt Lars Korsell – som samtidigt menar ”att polisen i alla fall tidigare ofta har stannat i fas ett eller två. Men utvecklingen går mot ett större intresse även för fas tre”. – Det stämmer. Vi brukar släppa efter den andra fasen, men i arbetet mot den organiserade brottsligheten i Södertälje fortsatte vi till fas tre, och det var ett mycket gott exempel på en myndighetsgemensam insats, menar Gunnar Appelgren. Eftersom polisen har en bra kunskap om brott anser rapportförfattaren Lars Korsell att det är bra om myndigheten är initiativtagare och koordinator för att se till att de tre faserna implementeras. – Men polisen kan långt ifrån göra allt. De har en viktig roll i att leda arbetet, men även staten och kommunerna måste delta aktivt.”

I enlighet med fasteorin (fasmodellen) och remissbrevet, så är vår bedömning att vårt arbete blev avslutat i förtid.

Vår rekommendation är därför att remiss Dnr KS 2020/265 tillstyrks.

Reservationer m.m.

Socialnämnden

Särskilt uttalande gjordes av Alexandra Mattsson Åkerström m.fl. (V), Karin Gustafsson m.fl. (S) enligt följande.

Ulf Walthers motion lämnades in till kommunfullmäktige i februari 2020. Att motionen remitterats ut mer än ett år efter inlämnande är anmärkningsvärt och förtjänar revisorernas uppmärksamhet. Demokratin försämras när folkvalda kanaler för att väcka förslag begränsas. Motioner är ett av de viktigaste verktygen kommunfullmäktigeledamöter har för att lyfta synpunkter och väcka förslag. Särskilt för de ledamöter som tillhör oppositionspartier.

Att majoriteten låter bli att remittera ut en motion innebär att man inskränker i folkvaldas rättigheter och möjligheten att fatta beslut som har en positiv påverkan på stockholmarna. Vi protesterar majoritetens agerande och vill att finansborgarrådet tar ansvar för att säkerställa att alla rotlar respekterar den demokratiska ordningen som finns.

I detta fall har rotelns agerande inburit att frågan har blivit inaktuell eftersom samarbetet med Fryshuset i Östberga hunnit avslutas innan motionen skickats ut på remiss. Det är beklagligt. Vi är övertygade om att Fryshusets arbete i Östberga har varit viktig för de unga och organisationens arbete har haft en positiv påverkan på tryggheten i området. Fryshuset har genom sin närvaro och aktiviteter kompletterat det trygghetsskapande arbete som staden och andra gör i Östberga. Tyvärr avslutades arbetet alltför tidigt.

Ersättaryttrande gjordes av Anna Rantala Bonnier (Fi) enligt följande.

Instämde i det särskilda uttalandet från (V);(S).

Utbildningsnämnden

Reservation anfördes av Kadir Kasirga m.fl. (S) enligt följande.

1. Att motionen fastslås
2. Därutöver anføres följande

Motionen om att säkra Fryshusets trygghetsskapande åtgärder i Östberga lämnades in i februari 2020 vilket var mer än ett år sedan. Behandlingen av motionen har dragit ut så mycket på tiden att frågan nu är inaktuell; det är oacceptabelt.

En förutsättning för en god demokratisk ordning är att oppositionens förslag behandlas inom rimlig tid och att de motioner som ställs hanteras på ett ordentligt sätt. Rotlarna behöver ta sitt ansvar och se till att stadens grundläggande demokratiska processer fungerar.

Reservation anfördes av Martin Westmont (SD) enligt följande.

1. Att motionen avslås
2. Att därutöver anföra följande:

Resultatet av Fryshusets verksamheter är svåröverskådliga, trots det så fortsätter styrande politiker att betala ut skattepengar till Fryshusets verksamheter. Att hela tiden betala ut mer ekonomiskt stöd utan att veta om resurserna får verkningsfulla resultat är inte att ta ansvar för skattebetalarnas gemensamma resurser. Fryshuset bör ta fram mätbara faktabaserade resultat över vad man har åstadkommit med de miljoner i skattemedel man har fått till sina verksamheter hittills innan det kan bli aktuellt att några nya medel betalas ut.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Veronica Palm m.fl. (S) och Lena Rydblom m.fl. (V), enligt följande.

Reserverade sig mot beslutet till förmån för motionens text.

Särskilt uttalande gjordes av Tobias Karlsson (SD), enligt följande.

I sitt tjänsteutlåtande konstaterar stadsdelsförvaltningen att motionen inte är praktiskt genomförbar -på grund av handläggningstiden av motionen varit så pass lång att den blivit inaktuell.

Sverigedemokraterna är mycket oroade över att behandlingen av motioner drar utpå tiden så mycket att partierna i kommunfullmäktigefår det svårt att verka inom ramen för den parlamentariska demokratin. Vi ser mycket allvarligt på detta, och är bestämda i vår uppfattning att liknande misstag inte får begås i framtiden.

Ersättaryttrande gjordes av Lisa Palm (Fi), enligt följande.

Ställde sig bakom socialdemokraternas och vänsterpartiets gemensamma yrkande.